

بررسی ارتباط بین پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم با گذراندن کلاس‌های فوق‌العاده آموزشی قبل از ورود به دانشگاه

سعید سبحانیان^۱، الهه رضایی^۲، دکتر لیلی مصلی نژاد^۳

نویسنده مسوول: جهرم، دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mosallanejad@gums.ac.ir

دریافت: ۹۲/۴/۱۸ پذیرش: ۹۴/۲/۹

چکیده

زمینه و هدف: بررسی متغیرهایی که با پیشرفت تحصیلی در دروس مختلف رابطه دارند، یکی از موضوعات اساسی پژوهش در نظام آموزش و پرورش است. مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی همراهی پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم با گذراندن کلاس‌های فوق‌العاده آموزشی قبل از ورود به دانشگاه صورت پذیرفت.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه‌ی توصیفی- مقطعی است که بر روی ۱۱۶ نفر از دانشجویان ورودی سال ۹۰ دانشگاه علوم پزشکی جهرم در سال ۱۳۹۱ صورت گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته شامل: خصوصیات دموگرافیک و اطلاعات مربوط به نمره‌ی خام کنکور، رتبه‌ی کل کنکور و همچنین معدل ترم ۱ و ۲ کلیه‌ی دانشجویان بود.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که ۳۵ نفر (۳۰/۲ درصد) از هیچ کلاسی استفاده ننموده و ۸۱ نفر (۶۹/۸ درصد) از انواع مختلف کلاس‌های مذکور استفاده نموده بودند. بین نمره‌ی خام کنکور و رتبه‌ی کل کنکور با چگونگی شرکت در کلاس‌ها به ترتیب ارتباط معنی داری یافت شد. ($P=۰/۲۱۰۲$ ، $r=۰/۲۱۵$) و ($P=۰/۰۰۷۲$ ، $r=۰/۲۵۱$). بین میانگین نمرات ترم ۱ با معدل کنکور ارتباط معنی دار اما معکوس دیده شد. ($P=۰/۰۰۳۲$ ، $r=۰/۲۷$)

نتیجه گیری: بین نمرات ترم ۱ و ۲ دانشجویان و نحوه‌ی شرکت یا عدم شرکت آن‌ها در کلاس‌های فوق‌العاده آموزشی قبل از ورود به دانشگاه همراهی معنا داری یافت نشد لذا نتایج نشان داد که حضور آن‌ها در کلاس‌های مذکور در پیشرفت تحصیلی آن‌ها پس از ورود به دانشگاه چندان موثر نیست.

واژگان کلیدی: پیشرفت تحصیلی، دانشجویان، کلاس‌های فوق‌العاده آموزشی، امتحان ورودی

مقدمه

و خلاق تربیت شده باشند (۱). تربیت نیروی انسانی کارآمد از جمله وظایف اصلی دانشگاه‌ها محسوب می‌گردد. دانشجویان هر دانشگاه سرمایه‌های گران قدر هر کشور به شمار می‌روند که توجه به تربیت آن‌ها از نظر علمی، پژوهشی و فرهنگی بسیار حایز اهمیت است و برنامه ریزی

بدون شک دردنیای پیشرفته امروزی یکی از علایم موفقیت فرد، موفقیت تحصیلی است که بدون آن توسعه و ترقی هیچ کشوری امکان پذیر نخواهد بود. ترقی هر کشور رابطه‌ی مستقیمی با پیشرفت علم، دانش و تکنولوژی در آن کشور دارد. پیشرفت علمی حاصل نمی‌شود مگر اینکه افکار متفکر

۱- کارشناس ارشد بهداشت جامعه، مربی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۲- دانشجوی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۳- دکترای برنامه ریزی آموزش از راه دور، استادیار دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی

صحیح در آموزش و پرورش آنان از وظایف اصلی دانشگاه‌ها به حساب می‌آید (۲-۳). دانشگاه‌ها همه ساله دانشجویان جدیدالورود را پذیرش و دانشجویانی را نیز فارغ التحصیل می‌نمایند که در این چرخه‌ی مستمر، توجه به کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است (۵-۶). پیشرفت تحصیلی یعنی افزایش میزان یادگیری و افزایش سطح نمرات و قبولی دانش‌آموزان و دانشجویان در دروس پایه و تحصیلی. پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است و تمام کوشش‌ها و کنش‌های این نظام، در واقع برای جامعه‌ی عمل پوشاندن به این امر است. به عبارتی، جامعه و به طور ویژه آموزش و پرورش، نسبت به سرنوشت، رشد و تکامل موفقیت‌آمیز و جایگاه فرد در جامعه، علاقه‌مند است و انتظار دارد فرد در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و توانایی و نیز در ابعاد شخصیتی، عاطفی و رفتاری، آنچنان که باید، پیشرفت کند و تعالی یابد (۱). دانش‌آموزان و دانشجویانی که از موفقیت‌های تحصیلی برخوردارند، خانواده و جامعه با دیده‌ی احترام به آن‌ها می‌نگرند و در جامعه با روحیه و نشاط بیشتری حضور دارند و در کنار این‌ها از هزینه‌های گزاف ناشی از افت تحصیلی کاسته می‌شود (۸-۶). با توجه به این که میزان پیشرفت و افت تحصیلی یکی از ملاک‌های کارایی نظام آموزشی است، کشف و مطالعه‌ی متغیرهای تاثیرگذار بر عملکرد تحصیلی، به شناخت بهتر و پیش‌بینی متغیرهای مؤثر می‌انجامد. بنابراین بررسی متغیرهایی که با پیشرفت تحصیلی در دروس مختلف رابطه دارد، یکی از موضوعات اساسی پژوهش در نظام آموزش و پرورش است (۱۰-۹). اما عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی می‌تواند فردی، خانوادگی یا آموزشی باشند (۱۲-۱۱). تحقیقات مختلف به نقش عوامل و فاکتورهای متفاوت در پیشرفت تحصیلی دانشجویان اشاره کرده‌اند. از این منظر برخی به بالاتر بودن انگیزش تحصیلی در دختران نسبت

به پسران اشاره کرده‌اند. و به انگیزش ذاتی و درونی بیشتر این گروه اشاره کرده‌اند (۱۳). دیگران به عوامل زمینه‌ای چون کم بودن زمان خواندن و نوشتن، خودپنداره‌ی ضعیف، عدم داشتن برنامه در زندگی و خستگی به عنوان علل عدم پیشرفت تحصیلی دانشجویان اشاره کرده‌اند (۱۵-۱۴). برخی به ارتباط بین مکان زندگی دانشجویان با فرسودگی آموزشی اشاره کرده‌اند (۱۶). نتایج مطالعه‌ی حمیدی نیز به ضعف نگرش دانشجویان نسبت به آموزش و تاثیر آن در فرایند آموزش دانشگاهی اشاره دارد (۱۷). دیگران پیشرفت تحصیلی دانشجویان را فاکتورهایی چون میزان علاقه‌مندی، رشته‌ی تحصیلی، چگونگی حضور در موقعیت آموزشی و میزان آگاهی اجتماعی دانشجویان ارزیابی نموده، روابط معناداری را بین این سازه‌ها با پیشرفت تحصیلی گزارش کرده‌اند (۱۸-۱۹).

آموزش و پرورش در کانون رشد فردی و در عین حال رشد اجتماعی قرار گرفته و رسالت دارد هر یک از ما را بدون استثنا قادر کند رشد استعدادهایمان را تا حداکثر ظرفیت پرورش بدهیم و توانمندی‌هایمان را بشناسیم. اهمیت این موضوع آن زمان مشخص می‌شود که دانش‌آموزان و دانشجویان جهت نیل به اهداف آموزشی و پیشرفت تحصیلی نیازمند به‌کارگیری آموخته‌هایشان در طی دوران تحصیلی خواهند شد. در این عرصه کنکور به عنوان پلی در جهت ورود به عرصه‌ی یادگیری بیشتر و پیشرفت بالاتر مطرح می‌شود.

در واقع کنکور به عنوان یکی از بزرگترین دغدغه‌های دانش‌آموزان از آن جهت مهم شمرده می‌شود که در پی آن یادگیری فرد سنجیده می‌شود. به همین خاطر این تفکر پیش می‌آید که پشت سر گذاشتن این مرحله نیازمند جهت‌دهی توانمندی‌ها و اطلب به سمت یادگیری دروس پایه دبیرستان می‌باشد. حال این مساله مطرح می‌شود که آیا آموزش و پرورش به تنهایی در رفع این نیاز دانش‌آموز برای یادگیری هر چه بهتر

سال ۱۳۹۱ در دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام شد. جامعه‌ی هدف کلیه‌ی دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۰ دانشگاه علوم پزشکی جهرم بودند که به روش سرشماری وارد مطالعه شدند. از کل دانشجویان ورودی سال ۹۰ تعداد ۱۱۶ نفر حایز شرایط ورود به مطالعه و متمایل به همکاری بودند. معیار ورود شامل کلیه‌ی دانشجویان ورودی مهر ماه سال ۱۳۹۰ و معیارهای خروج شامل، عدم رضایت دانشجو با پژوهشگر، دانشجویان انتقالی و دانشجویان میهمان بودند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه‌ی محقق ساخته بود که شامل بخش اول اطلاعات دموگرافیک (سن، جنس، محل تولد، وضعیت تاهل، رشته‌ی تحصیلی دوران دبیرستان، رشته‌ی تحصیلی دوران دانشگاه، تعداد اعضای خانواده، میزان تحصیلات پدر و مادر، شغل پدر و مادر و در آمد ماهیانه) و بخش دوم شامل سوالات مربوط به اطلاعات مربوط به شرکت یا عدم شرکت در کلاس‌های فوق العاده با ذکر نوع و نام کلاس از جانب دانشجو، نمره‌ی خام کنکور، رتبه‌ی کل کنکور و همچنین معدل ترم ۲ و کلیه‌ی دانشجویان بود. روایی ابزار توسط ۱۰ نفر از اساتید و صاحب نظران تایید و پایایی آن توسط آزمون به روش دونیمه کردن با ضریب همبستگی داخلی ۰/۷۸ اندازه گیری گردید. پس از اخذ مجوز انجام طرح از مدیریت پژوهشی دانشگاه اطلاعات مربوط به نمره‌ی خام و رتبه‌ی کل کنکور و همچنین معدل ترم یک و دو کلیه‌ی دانشجویان از طریق اداره خدمات آموزشی دانشگاه اخذ گردید. سپس پیشرفت تحصیلی که از طریق اختلاف نمرات ترم اول و دوم محاسبه شد در دانشجویانی که از کلاس‌های فوق العاده آموزشی بهره گرفته و نگرفته اند، با هم مقایسه گردید. همچنین همراهی شرکت در کلاس‌های مذکور با ملاک‌های پیشرفت تحصیلی و دموگرافیک سنجیده شد. درانتها دیدگاه دانشجویان نسبت به اثر بخشی کلاس‌های مذکور در موفقیت آنان نیز در کنکور سراسری مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس اهداف پژوهش جداول دو بعدی و سه

و کارآمد تر کافی است؟ یا اینکه داوطلب نیازمند کلاس‌های فوق برنامه با نام کلاس‌های آمادگی کنکور می‌باشد؟ اصلاً آیا دانش آموز تاکنون با استفاده از آموزش‌های دوران مدرسه توانسته در این محیط که به سرعت در حال تغییر است، عملکرد خوبی داشته باشد یا نه؟ اینجاست که عملکرد آموزش و پرورش نیز زیر سوال برده می شود، چرا که اگر توانسته است این نیاز به یادگیری جامع و کاربردی داوطلب را رفع کند، پس نقش کلاس‌های کنکور در چیست؟ آیا این کلاس‌ها واقعا در قبولی و پذیرش دانش آموز در کنکور نقش مثبت ایفا می‌کنند؟ آیا نقطه ضعف‌های موجود در شیوه‌های یاد دهی آموزش و پرورش را می‌پوشانند؟ یا فقط در جهت خالی نبودن عریضه پا برجا هستند؟ و از همه مهم‌تر آیا آموزه‌های این کلاس‌ها در ادامه و در مقاطع تحصیلی بالاتر نیز مرتبط با پیشرفت تحصیلی دانشجویان می‌باشند یا نه؟ از آن جهت که بررسی پیشرفت تحصیلی دانشجویان منجر به گزارش مناسبی از تاثیرگذاری کلاس‌های کنکور و فوق برنامه در جهت اطلاع مسوولین آموزشی دانشگاه در تصمیم گیری از حیث برنامه ریزی مناسب آموزشی برای دانشجویان با سطوح یادگیری احتمالا متفاوت می گردد و باتوجه به اهمیت بررسی وضعیت پیشرفت تحصیلی دانشجویان در شرایط کنونی، مشخص نبودن میزان کارایی کلاس های کمک آموزشی در جهت پیشرفت و یا افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه، بر آن شدیم تا با بررسی همراهی پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم پس از ورود به دانشگاه با گذراندن کلاس های فوق العاده آموزشی قبل از ورود به دانشگاه، میزان کارایی این کلاس‌ها را در میزان موفقیت دانشجویان و بالا رفتن سطح سواد علمی آن‌ها و در نتیجه پیشرفت تحصیلی آن‌ها بررسی کنیم.

روش بررسی

پژوهش حاضر یک مطالعه‌ی مقطعی - تحلیلی است که در

بعدی تشکیل گردید و توزیع فراوانی متغیر اصلی پژوهش بر حسب دیگر متغیرها سنجیده شد و همراهی آنان نیز با بهره‌گیری از آزمون اسپیرمن بررسی گردید. مقایسه‌ی میانگین نمرات ترم ۱ و ۲ با آزمون تی مستقل بین دانشجویان استفاده کننده از کلاس‌های فوق برنامه‌ی آموزشی قبل از ورود به دانشگاه و دانشجویانی که از این کلاس‌ها استفاده نمی‌کردند انجام گردید. لازم به ذکر است که استخراج نمرات دانشجویان با مجوز معاونت آموزشی و با نظارت مدیر خدمات آموزش دانشگاه و با حفظ محرمانه ماندن اطلاعات انجام پذیرفت.

یافته‌ها

در مطالعه‌ی حاضر ۱۱۶ دانشجو از دانشگاه علوم پزشکی جهرم شرکت داشتند که از این تعداد ۴۱ نفر (۳۵/۳ درصد) مرد و ۷۵ نفر (۶۴/۷ درصد) زن بودند. ۸ نفر (۶/۹ درصد) متأهل و ۱۰۸ نفر (۹۳/۱ درصد) مجرد بودند و تمامی نمرات تحصیلات متوسطه خود را در رشته علوم تجربی به پایان

رسانده بودند و با دیپلم تجربی در کنکور شرکت نموده بودند. دانشجویان وارد شده به پژوهش در سه گروه آموزشی قرار داشتند که ۵۲ نفر (۴۴/۸ درصد) دانشجوی پزشکی، ۴۱ نفر (۳۵/۳ درصد) دانشجوی پرستاری و ۲۳ نفر (۱۹/۸ درصد) دانشجوی علوم آزمایشگاهی بودند. میانگین سنی دانشجویان $20/16 \pm 2/34$ بود و ۶۶ درصد از دانشجویان خانواده‌هایی با درآمد یک میلیون تومان و کمتر در ماه داشتند. در برآورد استفاده از کلاس‌های فوق برنامه‌ی آموزشی قبل از ورود به دانشگاه مشخص شد که ۳۵ نفر (۳۰/۲ درصد) از هیچ گونه کلاسی استفاده ننموده بودند و ۸۱ نفر (۶۹/۸ درصد) از انواع مختلف کلاس‌های مذکور استفاده نموده بودند. در ادامه جهت نیل به مهم‌ترین هدف پژوهش به برآورد میانگین وانحراف معیار نمرات قبولی کنکور و معدل ترم یک و دو تحصیلی پس از ورود به دانشگاه بر حسب عدم شرکت و سطوح شرکت (۱-۲ کلاس، ۳-۴ کلاس و بیش از ۴ کلاس) در کلاس‌های فوق برنامه‌ی آموزشی قبل از ورود به دانشگاه مبادرت شد که نتایج آن در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱: توزیع چگونگی شرکت در کلاس‌های فوق برنامه بر حسب نمرات کنکور و معدل ترم ۱ و ۲

اختلاف میانگین نمرات ترم یک و دو	نمره کل کنکور	معدل کنکور	نمرات شرکت در کلاس	
			معدل ترم ۱	معدل ترم ۲
هیچ کلاسی	81.09 ± 81.08	6937 ± 8626	$15/17 \pm 1/51$	$14/89 \pm 1/36$
یک تا دو کلاس	87.80 ± 1328	$5310 \pm 5709/2$	$15/39 \pm 1/7$	$14/6 \pm 1/5$
سه تا چهار کلاس	85.18 ± 2115	4577 ± 5470	$15/24 \pm 1/7$	$14/42 \pm 1/5$
بیش از ۴ کلاس	88.26 ± 2349	3330 ± 3074	$16/4 \pm 1/6$	$15/63 \pm 1/6$

*اعداد جدول میانگین و انحراف معیار است.

مقیاس فاصله‌ای و همچنین متغیر چگونگی شرکت در کلاس‌ها از سطح کیفی و مقیاس اسمی (شرکت و عدم شرکت) از آزمون اسپیرمن بهره گرفته شد و بین نمرات ترم ۱ و ۲، اختلاف میانگین این نمرات به‌عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی

به دنبال محاسبه‌ی مقادیر میانگین‌های نمرات ترم ۱ و ۲ و نمرات کنکور مبادرت به بررسی همراهی بین این نمرات با شرکت و عدم شرکت در کلاس‌های فوق‌الذکر شد و با توجه به برخوردارگی متغیرهای مربوط به نمرات از سطح کمی و در

ترم 1 با معدل كنكور همراهي معني دار اما معكوس ديده شد. اگر چه مقدار ضريب همبستگي همراهي قدرتمندي را نشان نمي دهد، اما همراهي به دست آمده شايد به اين معنا باشد كه حضور در كلاس هاي مذكور نه تنها به افزايش پايه-ي اطلاعاتي پذيرفته شدگان كنكور كمك نمي كند، بلكه شايد به دلایلي كه بايد تحت بررسي قرار گيرد كه منجر به افت تحصيلي در بدو ورود به دانشگاه مي گردد. (جدول 2)

با متغير چگونگي شركت در كلاس هاي فوق برنامه ي آموزشي قبل از كنكور همراهي ديده نشد. اما بين معدل كنكور و چگونگي شركت در كلاس ها همراهي معني داري يافت شد. همچنين بين نمره ي كل كنكور و چگونگي شركت در كلاس ها نيز همراهي معني داري يافت شد. نتيجه قابل تامل در اين مطالعه پس از بررسي ارتباط بين نمرات ترم 1 و 2 با معدل كنكور به دست آمد، به نحوي كه بين ميانگين نمرات

جدول 2: همراهي نمرات كنكور، معدل كنكور و اختلاف ميانگين نمرات با شركت يا عدم شركت در كلاسها و همراهي نمرات ترم 1 با نمره ي

كنكور

شركت و عدم شركت در كلاسهاي فوق برنامه		نمره ي كنكور		معدل كنكور		اختلاف ميانگين نمرات	
	R	p		r	p	R	p
	0/215	0/007		0/215	0/021	0/096	0/058
نمرات ترم 1	-0/27	0/003					

بودند با آزمون تي مستقل به مقايسه ي ميانگين نمرات قبولي كنكور و معدل ترم يك و دو تحصيلي پس ورود به دانشگاه پرداخته شد، اما هيچ اختلافي بين اين دو گروه مشاهده نشد. (جدول 3)

در ادامه جهت بررسي بيشتري و چگونگي تاثير كلاس هاي مذكور در وضعيت آموزشي دانشجويان با در نظر گرفتن دو گروه شركت كننده و گروه ي كه در كلاس هاي مذكور شركت نكرده

جدول 3: مقايسه ي ميانگين نمرات كنكور و ترم 1 و 2 در دو گروه

نمرات	شركت و عدم شركت در كلاس	ميانگين	انحراف معيار	t	df	P
ترم 1	عدم شركت	15/17	1/5	-1/03	114	0/302
	شركت	15/52	1/7			
ترم 2	عدم شركت	14/9	1/36	0/534	113	0/594
	شركت	14/72	1/56			
معدل كنكور	عدم شركت	6935/8	8525/5	1/55	113	0/123
	شركت	4884/8	5349/3			
نمره ي كل كنكور	عدم شركت	8108/85	1859/2	-1/8	114	0/07
	شركت	8741/5	3916/3			
اختلاف ميانگين نمرات ترم 1 و 2	عدم شركت	0/29	1/6	-1/6	113	0/100
	شركت	0/81	1/5			

تامل بر انگيز مي باشد چرا كه مقدار معدل گروه شركت كننده در مقابل گروه ي كه شركت نمي كردند، كمتر است. در گام

با نگاه به مقادير ميانگين ها اگر چه در هيچ مورد اختلاف معني داري يافت نشد اما مقادير معدل كنكور تا حدودي

پایانی جهت کنکاش همراهی چگونگی شرکت در کلاس‌ها با متغیرهای دموگرافیک فقط بین میزان درآمد با چگونگی شرکت در کلاس‌ها همراهی معنا داری یافت شد. ($r=0/303$ و $P=0/001$).

بحث

نتایج تحقیق حاضر حاکی عدم همسویی بین نمرات پیشرفت تحصیلی دانشجویان و شرکت در کلاس‌های کنکور بود. تحقیقی که در ایران این معضل اجتماعی را مورد بررسی قرار دهد، وجود ندارد و در این زمینه با وجود احساس مشکل و وجود این مشکل اجتماعی در نظام آموزش تا کنون هیچ تحقیقی در این زمینه انجام نشده است. نگاهی به روند تحولات جاری نظام آموزش عالی، حاکی از آن است که آموزش عالی باید ضمن توجه به بحران افزایش کمی و تنگناهای مالی، به حفظ و بهبود ارتقای کیفیت نیز بپردازد. شواهد گوناگون نیز حاکی از آن است که این نظام در صورتی از عهده‌ی وظایف و اهداف خود بر می‌آید که از نظر کیفیت آموزشی در وضعیت مطلوبی باشد. تحقیق حاضر نشان دهنده‌ی عدم تاثیر استفاده از کلاس‌های مذکور بر روی معدل و پیشرفت تحصیلی دانشجویان و حتی کاهش نمره‌ی پیشرفت تحصیلی ایشان در امر آموزش دارد. با توجه به اهمیت افت تحصیلی و تاثیر آن بر پیش‌آگهی تحصیلی و موفقیت شغلی و حرفه‌ای دانشجویان نتایج تحقیقات حاکی از این امر است که افت تحصیلی یکی از مسایل گریبان گیر سیستم آموزشی در همه‌ی مقاطع تحصیلی است و موجب هدر رفتن نیروی انسانی و هزینه‌های صرف شده می‌شود. (۱۵-۱۴) از سوی دیگر دانش‌آموختگانی که با افت تحصیلی دانشگاه را به اتمام می‌رسانند توانمندی علمی مورد نیاز را به نحو مطلوب کسب نمی‌کنند (۱۶). نتایج تحقیقات حاکی از تاثیر متغیر معدل دیپلم به عنوان یک شاخص معتبر از رتبه‌ی کنکور جهت پیشگویی شاخصه‌های تحصیلی دانشجویان

پزشکی می‌باشد (۱۹). همچنین نتایج دیگری در زمینه‌ی بررسی علل کسب رتبه‌ی نخست در ورودی دانشگاه‌ها حاکی از آن است که بین عوامل هشتگانه؛ فردی، خانوادگی، مذهبی، آموزشی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و اقلیمی تاثیر گذار بر موفقیت دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه استان یزد در کسب رتبه‌ی نخست ورود به دانشگاه‌های کشور طی سال‌های ۱۳۸۴ الی ۱۳۸۸ تفاوت معنادار در ترتیب اولویت وجود دارد (۲۰). از طرف دیگر با در نظر گرفتن تاثیر عوامل مختلف بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و در نظر گرفتن تاثیر آن بر اکتساب رتبه‌های نخست دانشگاهی که یکی از این عوامل کلاس‌های فوق برنامه و تاثیرات آن بر اتخاذ سبک و شیوه‌ی مطالعه براساس قوانین دیکته شده و دریافت آماده مطالب می‌باشد، لازم است تاثیر آن بر تعمیم روش مطالعه به محیط‌های دانشگاهی و شیوه‌ی مطالعه در محیط متفاوت دانشگاه را بررسی نمود. یکی از دلایل افت و شکست تحصیلی، می‌تواند مربوط به ضعف مهارت‌های مطالعه و یادگیری دانشجویان باشد (۲۱). اکتساب و یا ضعف در روش‌های مطالعه و یادگیری از جمله مهارت‌های اکتسابی است که از دوران دانش‌آموزی در افراد شکل می‌گیرد و درونی می‌شود. استفاده مکرر از کلاس‌های فوق برنامه و برنامه‌ی محوری بدون هر نوع خلاقیت و اکتساب مهارت‌های طلب شده به صورت طوطی وار از جمله عواقب استفاده مکرر از برنامه‌های مذکور است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که براساس رویکردهای یادگیری دانشجویان که شامل عادات یا مهارت‌های مطالعه می‌شود، می‌توان موفقیت دانش‌آموز یا فراگیر را پیش‌بینی کرد. در همین راستا نتایج پژوهش‌ها در حیطه‌ی روان‌شناسی شناختی نشان داده است که راهبردهای مطالعه و یادگیری، یادگیری را تسهیل می‌کند و عملکرد تحصیلی دانشجویان را بهبود می‌بخشد. همچنین در نقاط مختلف جهان موثر بودن به کارگیری روش‌ها و مهارت‌های متنوع مطالعه در یادگیری بهتر دانشجویان مورد تأیید قرار

آن دسته از افرادی که از این قبیل کلاس‌ها استفاده می‌کنند، به پیشرفت تحصیلی برسند اما با توجه به نتایج مطالعه حاضر جدای از اینکه دانش آموزان از میزان تاثیر این کلاس‌ها در پیشرفت آن‌ها رضایت چندانی نداشتند، در مرحله ای فراتر نیز این کلاس‌ها را در پیشبرد اهداف آموزشی از قبل تعیین شده موفق نمی‌دانند. در مطالعه‌ی حاضر آن دسته از دانشجویانی که از این قبیل کلاس‌ها قبل از ورود به دانشگاه استفاده نموده بودند، بعد از ورود به دانشگاه دچار افت تحصیلی شدند. شاید بروز افت تحصیلی در مقاطع بعدی ناشی از شیوه‌های غلط یادگیری از جمله یادگیری سطحی و افزایش تمایل افراد به استفاده صرف از حافظه‌ی کوتاه مدت باشد، که در مدت استفاده از کلاس‌های فوق العاده تنها جهت قبولی در آزمون کنکور به دانشجویان القا شده است، غافل از اینکه آموزش این شیوه‌های غلط، دانش آموزان را متحمل ضرر و زیان در سایر مقاطع می‌کند و در نتیجه موجب افت تحصیلی در مقاطع بعدی از جمله در سطح دانشگاه خواهد شد. بررسی پیشرفت تحصیلی دانشجویان و عوامل موثر بر این پیشرفت، لزوم بازنگری برنامه‌های آموزشی کلیه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی با توجه به نیازها، کاربردی کردن برنامه‌ای آموزشی با برقراری ارتباط منطقی بین دانشگاه‌ها و سایر موسسات به منظور استفاده‌ی بهینه از فارغ التحصیلان از جمله مواردی هستند که انجام این پژوهش را بیش از پیش لازم و ضروری کرده است. البته جهت قطعیت بخشیدن به نظریه‌ی تاثیر آموزش شیوه‌های غلط یادگیری بر افت تحصیلی در مقاطع بالاتر از یک سو و از سوی دیگر ارتباط دادن این موضوع به کلاس‌های کنکور نیازمند تحقیقات وسیع‌تر با حجم نمونه بالاتر هستیم، از این رو انجام تحقیقات بعدی پیشنهاد می‌شود.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از مسوولان محترم دانشگاه علوم پزشکی جهرم و

گرفته است (۲۲). ارتباط بین معدل و تجربیات علمی قبل و پیشرفت تحصیلی نیز در برخی دیگر به آنها پرداخته شده است. (۲۳). تجربیات قبلی می‌تواند سبک و شیوه‌ی مطالعه، مهارت فهم مطالب، یادگیری معنی دار و سایر تجربیات دوران تحصیل محقق را در بر گیرد. مهارت‌ها یا راهبردهای مطالعه شامل افکار و رفتارهای نهان و آشکاری است که با موفقیت در یادگیری مرتبط هستند و می‌توانند از طریق مداخلات آموزشی تغییر یابند. همچنین این مهارت‌ها یا راهبردها به صورت هر فعالیت شناختی، عاطفی یا رفتاری تعریف شده است که فرآیند ذخیره، بازیابی و استفاده از دانش یا آموخته‌ها را تسهیل می‌نماید. (۱۸) می‌توان این مهارت‌ها را در قالب درس مهارت‌های زندگی در مقاطع مختلف تحصیلی به افراد آموخت تا عملکرد تحصیلی آن‌ها پیشرفت کند. از این رو می‌توان به مشاوران، روان‌شناسان و معلمان پیشنهاد نمود که با استفاده از این روش‌ها در جهت افزایش عملکرد تحصیلی و بهبود کارکرد تحصیلی بکوشند (۲۴). امروزه با توجه به جو آموزشی حاکم بر جامعه و تبلیغات فراوان موسسات و کلاس‌های فوق العاده از یک طرف و از طرف دیگر، شاید به دلیل ضعفی که دانش آموزان و به علاوه خانواده‌های آن‌ها در سیستم آموزش و پرورش و نظام یاددهی و یادگیری حس می‌کنند، باعث شده جهت رفع این نیازهای آموزشی به دنبال راه‌هایی خارج از مدرسه باشند و در نهایت به سمت استفاده از کلاس‌های فوق العاده سوق داده شوند. از آنجا که آموزش خودتنظیمی تحصیلی و مهارت‌ای مطالعه، پیشرفت تحصیلی را افزایش می‌دهد (۲۷-۲۵).

نتیجه‌گیری

انتظار می‌رود با توجه به تبلیغات فراوان موسسات و کلاس‌های فوق العاده در خصوص ارایه‌ی برترین شیوه‌های آموزشی در زمینه‌ی یادگیری بهتر دانش آموزان و دانشجویان،

را یاری نمودند، کمال تشکر را داریم.

نیز کلیه‌ی عزیزانی که در تحقق بخشیدن به این پژوهش ما

References

- 1- Classkonkooor .Comprehensive database of entrance. Tehran: Classkonkooor ; Updated 2011 March 27. Available from: [Http://www.classkonkooor.com/index/article-detail/php?id=412](http://www.classkonkooor.com/index/article-detail/php?id=412). Page.
- 2- Hazavehei SMM. Comparison of the effectiveness of two academic advisor's educational methods on the level of students' satisfaction in Hamadan University of Medical Sciences. *Shahrekord University of Medical Sciences Journal*.2003; 2(5): 16-26. [Persian]
- 3- Keyvani J. National report on higher education in Iran. Tehran: Ministry of Science, Research and Technology; 27.1995.
- 4- Mohammadi A, Mojtahedzade R. Database and ranking of medical schools. Printing. Tehran: Ministry of Health and Medical Education; 23:1999.
- 5- Khadivzadeh T, Seif AA, Valayi N. province of. Learning and study strategies Mashhad University of Medical Sciences and their relationship with their academic and personal characteristics. *Iranian Journal of Medical Education*. 1999, (2): 53-61.
- 6- Moniri R, Ghalebatarash H, Mussavi GH. The Reason of Educational Failure among Paramedical Students in Kashan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006; 6(1):135-9. [In Persian]
- 7- Farahany FMN. (1994). The relationship of locus of control, extraversion neuroticism with the academic achievement of Iranian students. [Dissertation] Soutwales Australia. Available from ProQuest dissertations and thesis database
- 8- Buttler D, Winne P. Feedback and self-regulate learning: A theoretical synthesis. *Review of educational research*. 1995; 65: 245- 281.
- 9- Saif AA. Psychology Research .Tehran: Agah Publications.2001.[persian].
- 10- Fatehi K L. The relationship between self-esteem and academic achievement of students in the fourth grade of primary school in Arak in the year 81-82, [Dissertation] , Tabatabai university. 2003.
- 11- Tebyan. Tebyan Cultural Institute. Access16 December 2009 Available from: <http://www.tebyan.zan.ir/society-html>. Page.
- 12- kebriaei A, Roudbari M. Educational quality gap of Zahedan University of Medical Sciences: Students' views on the current and desired situation. *Iranian Journal of Medical Education*. 1995; 5 (1): 53-60.
- 13- Holmberg MB. Longitudinal studies of drug abuse in a fifteen- years- old population: 5 prognostic factors. *Acta Psychiatr Scand*. 1985; 71(3):10-207.
- 14- lazini R, Neumann L. Student characteristics as predictors of drop-out from medical school: admission to Beer-sheva over a decade. *Med Educ*. 1991; 25(5): 390-404.
- 15- McPherson A, Paterson L. Undergraduate

- non-completion rates: A comment. *Higher Education*. 1990; 19(3):377-383.
- 17- Johnes J. Determinants of student wastage in higher education. Studies in higher education. *The Journal of University of Lancaster*. 1990; 15(1):87-99.
- 18-Saif A a.Introduction of any pre theory Hai Aadara.Tehran: publication: Agah; 2002 .
- 19- kebriai A, Roudbari M. Educational quality gap of Zahedan University of Medical Sciences: Students' views on the current and desired situation. *Iranian Journal of Medical Education*,2000, 5 (1): 53-60.
- 20- Holmberg MB. Longitudinal studies of drug abuse in a fifteen- years- old population: 5 prognostic factors. *Acta Psychiatr Scand*. 1985; 71(3):10-207.
- 21- lazini R, Neumann L. Student characteristics as predictors of drop-out from medical school: admission to Beer-sheva over a decade. *Med Educ*. 1991; 25(5): 390-404.
- 22 - McPherson A, Paterson L. Undergraduate non-completion rates: A comment. *Higher Education*. 1990; 19(3):377-383.
- 23- Johnes J. Determinants of student wastage in higher education. Studies in higher education. *The Journal of University of Lancaster*. 1990; 15(1):87-99.
- 24- Boehler ML, Schwind CJ, Folse R. An evaluation of study habits of third-year medical students in a surgical clerkship. *Am J Sur*. 2001; 181(3): 71- 268.
- 25- Derossis AM, Rosa DD, Schwartz A, Hauge LS, Bordage G. Study habits of surgery residents and performance on American Board of Surgery In-Training examinations. *Am J Sur*. 2004; 188(3): 230-6.
- 26-Ali bakhshi Z, Zare H . Effects of training on self-regulated learning and academic study skills Payam noor of Boomhen. *Journal of Applied Psychology*. 2010; 3 (15):69-80.
- 27-Samadi P. Effect of training methods and educational self-regulation on academic achievement. *New in Cognitive Science* 2002; 9 (1): 40 -48.

The Relationship between Academic Achievement and Attending Additional Classes before Entering University

Sobhanian S¹, Rezaei E², Mosallanejad L³

¹School of Nursing and Midwifery, Jahrom University of Medical Sciences, jahrom, Iran

²Jahrom University of Medical Sciences. Students Research Committee, Jahrom, Iran

³Mental Health Department, Jahrom University of Medical Sciences, jahrom, Iran

Corresponding Author: Rezaei E, Jahrom University of Medical Sciences. Students Research Committee, Jahrom, Iran

Email: mosallanejad@gums.ac.ir

Received: 9 Jul 2013 **Accepted:** 29 Apr 2015

Background and Objective: Measuring academic achievement of students is an important research in educational systems. Hence, studying variables which are related to academic achievement in different academic subjects is one of the main topics of research in educational system. This study was performed in order to assess the association of students' educational progress regarding additional classes before passing their university entrance exam.

Materials and Methods: This cross-sectional and analytical study was conducted in 1391 on 116 students of Jahrom University of Medical Sciences. Data was obtained by a self-made questionnaire including: part1; demographic characteristics, part2; questions on students' points of view about additional classes, and part3; data about raw scores and total rank of entrance exam and also the first and second semester GPA of all the students. Findings were analyzed using SPSS V.16.

Results: 116 students participated in this study. (2/30%) 35 didn't attend any classes and (8/69%) 81 attended different classes. There was a significant correlation between total ranks of students' entrance exam and participating in additional classes. ($p=0.007$, $r=0.251$). Also, there was a significant correlation between raw scores of students' entrance exam and participating in additional classes. ($p=0.21$, $r=0.215$). There was a significant but inverse correlation between students' total ranks of entrance exam and their first semester GPA. ($p=0.003$, $r=-0.27$). .h een ny classes and lasses

Conclusion: Although the correlation coefficient does not show a strong correlation between students' GPA and attending additional classes before entering the university, but it could mean that participating in the mentioned classes, not only does not help students to improve their academic abilities but, perhaps for some reasons that should be investigated, leads to students' academic failure at university. Therefore, there is a need to revise curricula in all the disciplines and levels of education.

Keyword: *Academic achievement, Students, Additional classes, Entrance exam*